

Sygn. akt II AKa 211/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Przemysław Filipkowski (spr.)

Sędziowie: SA – Rafał Kaniok

SO (del.) – Anna Nowakowska

Protokolant: – st. sekr. sąd. Marzena Brzozowska

przy udziale prokuratora Jacka Pergałowskiego

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2022 r. sprawy

V. J. urodz. (...) w T. w Gruzji, syna E. i M.,

oskarżonego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego i prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 13 stycznia 2022 r. sygn. akt XVIII K 153/21

I. zmienia zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego V. J. w ten sposób, że w ramach czynu zarzucanego mu i przypisanego w punkcie I uznaje za winnego tego, że w dniu 20 czerwca 2020 r. w P., działając z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia G. M., zadał mu dwa uderzenia nożem w plecy na wysokości górnej lewej części klatki piersiowej, w wyniku czego spowodował u w/w pokrzywdzonego 2 rany klute – jedną w linii pachowej tylnej na wysokości VIII międzyżebra, drążącą przez ścianę klatki piersiowej do jamy opłucnej z uszkodzeniem powłok, tkanki podskórnej, mięśni dolnego płata płuca lewego i powierzchownej części przepony z masywnym krwotokiem do lewej jamy opłucnowej, z towarzyszącą dusznością i wytworzeniem odmy podskórnej, która to rana skutkowałą ciężkim uszczerbkiem na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu pokrzywdzonego oraz drugą ranę w okolicy łopatkowej lewej, drążącą do tkanki podskórnej, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na pomoc medyczną udzieloną pokrzywdzonemu, przy czym oskarżony działał w warunkach obrony koniecznej, której granice rażąco przekroczył, odpierając zamach polegający na uderciu się do lokalu, tj. popełnienia przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 25 § 2 k.k. i za to na podstawie tych przepisów skazuje oskarżonego a na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., stosując nadzwyczajne złagodzenie kary na mocy art. 25 § 2 k.k. w zw. z art. 60 § 1 i 6 pkt 2 k.k., wymierza oskarżonemu karę 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu V. J. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 20.06.2020 r. godz. 21.45 do dnia 12.10.2022 r.;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. S. - Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł brutto, w tym VAT, tytułem pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając wydatkami Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 211/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie sygn. XVIII K 153/21 z dnia 13.01.2022 r.

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca oskarżonego

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

<u>1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</u>		
x na korzyść x na niekorzyść	x w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
x	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
x	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia,	

	jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
x	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

x	uchylenie	x	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

<u>2.1.1. Fakty uznane za udowodnione</u>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
			Nie dotyczy		
<u>2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</u>					

Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
		Nie dotyczy			

2.2. Ocena dowodów

<u>2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów</u>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
	Nie dotyczy	

<u>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</u>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
	Nie dotyczy	

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków

Lp.	Zarzut	
1/	Obrońcy osk. V. J. pkt I 1-2 obraży przepisów postępowania, mającej wpływ na treść wyroku a mianowicie:	☐ zasadny ☒ częściowo zasadny prokuratora ☒ niezasadny obrońcy

1/ art. 4 kpk, art. 7 kpk, art. 10 § 1 kpk, art. 410 kpk i art. 424 § 1 pkt 1 kpk wyrażającą się w ustaleniu okoliczności faktycznych w sposób wybiórczy, jak również poprzez dowolną a nie swobodną ocenę materiału dowodowego;

2/ art. 4 kpk w zw. z art. 2 § 2 kpk, art. 5 § 2 kpk oraz art. 6 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady /UE/ 2016/343 z 9.03.2016 r. w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności w postępowaniu karnym oraz art. 288 akapit 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej – statuującego w przedmiotowej sprawie bezpośrednie stosowanie prawa unijnego – poprzez naruszenie zasady rozstrzygania wszelkich wątpliwości w przedmiocie winy oskarżonego na jego korzyść, co doprowadziło do przyjęcia, iż oskarżony przekroczył granice obrony koniecznej, podczas gdy ten działał w warunkach obrony koniecznej.

Prokuratora błędu w ustaleniach faktycznych, który miał wpływ na treść orzeczenia, polegającego na przyjęciu wbrew ustaleniom stanu faktycznego i okolicznościom zdarzenia, a w szczególności uznaniu za wiarygodne wyjaśnień oskarżonego w toku postępowania sądowego, że V. J. działał w warunkach obrony koniecznej, której granice przekroczył i nie miał zamiaru pozbawienia pokrzywdzonego życia oraz sztucznego podziału zachowania oskarżonego na dwa odrębne czyny, a także założenie, iż krótki i gwałtowny przebieg zdarzenia pozwala na stwierdzenie, iż celem oskarżonego było zranienie pokrzywdzonego a nie pozbawienie

	<p>go życia, który to błąd skutkował przyjęciem błędnej kwalifikacji prawnej zarzucanego czynu z art. 156 § 1 pkt 2 kk w zw. z art. 25 § 2 kk, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonych dowodów, przeprowadzona z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, prowadzi do wniosku odmiennego, iż oskarżony działał z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia G. M., a więc przyjęcia prawidłowej kwalifikacji prawnej wskazanej w akcie oskarżenia z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 kk w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>a/ Zarzut prokuratora dotyczący błędu w ustaleniach faktycznych w sprawie jest nieprawidłowo sformułowany, gdyż w rzeczywistości chodzi tu o zarzut wadliwej oceny dowodów tj. naruszenia przepisów postępowania, który jest pierwotny w stosunku do zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych. Wobec tego tak rozumiany zarzut prokuratora należało rozważyć łącznie z zarzutami obrońcy dotyczącymi obrazy przepisów postępowania.</p> <p>b/ Podzielić należy konsekwentne poglądy orzecznictwa, że przekonanie Sądu o wiarygodności jednych dowodów i jej braku w przypadku innych, pozostaje pod ochroną przepisu art. 7 k.p.k., jeżeli zostało poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy, rozważeniem okoliczności przemawiających zarówno na</p>		

korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego, pozostaje zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz zostało wyczerpująco i logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku /tak np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11.04.2018 r. sygn. IV KK 104/18, lex nr 2498022/. W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy poczynił częściowo prawidłowe ustalenia faktyczne w zakresie sprawstwa i winy oskarżonego V. J. a nadto wynikają one z częściowo właściwie ocenionego materiału dowodowego, gdyż odnośnie wyeliminowania zamiaru pozbawienia życia pokrzywdzonego narusza to dyrektywy art. 7 kpk i art. 410 kpk, o czym niżej. Zatem przedstawiona ocena dowodów wymagała pewnej korekty i uzupełnienia.

c/ Natomiast co do zarzutu z pkt I1 apelacji obrońcy nie doszło do obrazy art. 7, art. 410 kpk ani innych przepisów, gdyż Sąd I instancji oparł się na całości przedstawionemu materiału dowodowego oraz słusznie uargumentował i uznał, że zachowanie oskarżonego nie mieści się w ramach obrony koniecznej. Uchybienie normie zawartej w przepisie art. 410 k.p.k. może nastąpić jedynie w wypadku nieuwzględnienia przy wyrokowaniu całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, a nie poprzez nieuwzględnienie czegoś, co potencjalnie dopiero mogłoby zostać na tej rozprawie ujawnione /tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26.03.2014 r. sygn. III KK 396/13, lex nr 1451526/. Dotyczy to zaś tylko istotnych kwestii. Art. 4 kpk zawiera ogólną dyrektywę nakazującą uwzględnić

okoliczności tak na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego, a więc jego naruszenie nie może stanowić samodzielnie podstawy zarzutu apelacyjnego i należy je wiązać z uchybieniem konkretnym regulacjom. Podobnie należy ocenić zarzut naruszenia art. 2 § 2 kpk, nakazującego oparcie rozstrzygnięć na prawdziwych ustaleniach faktycznych. Art. 10 § 1 kpk statuuje zasadę legalizmu, czyli nakazuje prowadzenie postępowania przygotowawczego przez właściwe organy procesowe oraz wniesienie i popieranie aktu oskarżenia przez oskarżyciela publicznego co do przestępstw ściganych z urzędu – co w niniejszej sprawie w oczywisty sposób zostało spełnione.

d/ Chybiony jest zarzut obrońcy z pkt 12 naruszenia art. 4 kpk w zw. z art. 2 § 2 kpk, art. 5 § 2 kpk oraz art. 6 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady / UE/ 2016/343 z 9.03.2016 r. w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności w postępowaniu karnym oraz art. 288 akapit 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Nie doszło do obrazy regulacji art. 5 § 2 kpk, gdyż Sąd I instancji nie miał nieusuwalnych, obiektywnych wątpliwości co do zachowania oskarżonego czy pokrzywdzonego, a dopiero ich istnienie warunkuje zastosowanie tego przepisu. Zarzut obrazy tego przepisu może być uznany za skuteczny tylko wówczas, gdy zostanie wykazane, że orzekający sąd rzeczywiście miał wątpliwości o takim charakterze i nie rozstrzygnął ich na korzyść oskarżonego. Dla zasadności tego zarzutu nie wystarczy zaprezentowanie przez stronę własnych wątpliwości co

do stanu dowodów /tak np. postanowienie Sądu Najwyższego sygn. V KK 68/2018 z 04.04.2018 r. lex nr 2488989/. W oczywisty sposób nie zostały naruszone przepisy art. 4 kpk w zw. z art. 2 § 2 kpk – tj. ogólna dyrektywa nakazująca uwzględniać okoliczności tak na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego, a nadto nakaz oparcia rozstrzygnięć na prawdziwych ustaleniach faktycznych. Przy czym nieprawidłowe jest równoczesne stawianie zarzutu naruszenia art. 5 § 2 kpk i art. 7 kpk, ponieważ o niedających się usunąć wątpliwościach można mówić dopiero po przeprowadzeniu prawidłowej i wszechstronnej oceny dowodów, a nie wtedy, kiedy istnieją różnice między dowodami, co jest przecież typowe dla procesu karnego. Skarżąca nie wykazała jakiegokolwiek obrazu przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady /UE/ 2016/343 w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności w postępowaniu karnym oraz regulacji Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, ponieważ nie nakazują one odmiennego rozumienia zasady rozstrzygania wątpliwości na korzyść oskarżonego / in dubio pro reo/ niż interpretacja utrwalona w doktrynie i orzecznictwie, a nadto nie można ich rozumieć w ten sposób, że wyjaśnienia oskarżonego zawsze powodują takie wątpliwości, jeśli nie przyznał się do winy.

e/ Niespełnienie wymogów z art. 424 kpk nie może stanowić samodzielnej podstawy zmiany lub uchylenia wyroku, skoro jest to uchybienie o charakterze procesowym /art. 438 pkt 2 k.p.k./, a więc wymaga wykazania możliwego wpływu na

treść orzeczenia. Takiego wpływu obrońca nie wykazała. Kwestię tę przesądza nadto art. 455a kpk, który wyklucza uchylene wyroku z powodu niespełnienia przez uzasadnienie wymagań z art. 424 kpk. Ponadto brak jest podstaw do przyjęcia naruszenia art. 424 § 1 pkt 1 kpk.

f/ Nie doszło do obrazy art. 2 § 2, art. 4, art. 5 § 2, art. 7, art. 410 ani art. 424 kpk czy innych przepisów, która uniemożliwiłaby instancyjną kontrolę prawidłowości wyroku bądź nakazywała jego zmianę co do oceny zachowania oskarżonego V. J. poprzez przyjęcie, że zachował warunki obrony koniecznej. Skarżąca obrońca nie wykazała uchybień, które miałyby wpływ na treść wydanego wyroku. Zatem wnioski obrońcy o uniewinnienie oskarżonego czy uchylene wyroku są w oczywisty sposób bezzasadne.

g/ Z kolei prokurator ma częściowo rację, że Sąd Okręgowy bezpodstawnie przyjął, że oskarżony nie działał w zamiarze pozbawienia życia G. M. z tym, że chodzi tu o zamiar ewentualny, a nie bezpośredni. Nie budzi wątpliwości, że pomiędzy V. J. a G. M. doszło do konfliktu po spotkaniu połączonym ze spożywaniem alkoholu. Zgodnie z relacją oskarżonego i z nagraniem monitoringu następnie oskarżony udał się do swojego pokoju w hostelu, a pokrzywdzony wziął rondel/garnek i chciał używając siły wejść za nim do pokoju /oskarżony nazywa ten przedmiot patelnią/. Wedle oskarżonego, pokrzywdzony zatrzymywany przez niego drzwiami groził mu zabójstwem i uderzył naczyniem powodując ranę na klatce piersiowej, a on ze strachu wziął nóż i zadał nim 2 uderzenia. Wówczas G.

M. uciekł /k. 82, 401, 554, 555/. V. J. w wyjaśnieniach ewidentnie pomija, że zadał umyślnie drugi cios nożem w plecy pokrzywdzonego dopiero na korytarzu, kiedy bezbronny G. M. odwrócił się i oddalał – co wypływa z nagrania monitoringu w powiązaniu z rzetelną opinią biegłego W. S. z zakresu medycyny sądowej. Wedle biegłego, to drugie uderzenie nożem należy wiązać z powstaniem istotnych obrażeń klatki piersiowej i płuca lewego, co skutkowało chorobą realnie zagrażającą życiu pokrzywdzonego / k.212, 693/ - stanowi to o wyczerpaniu ustawowych znamion art. 156 § 1 pkt 2 k.k. G. M. podał zaś, że nie pamięta okoliczności zajścia. Natomiast pokrzywdzony jest osobą wyższą i fizycznie silniejszą od oskarżonego, który wcześniej doznał obrażeń wskutek wypadku samochodowego. Zeznania świadków G. B., A. N., L. M. i innych nie dotyczą wprost przebiegu krytycznego zdarzenia, gdyż go bezpośrednio nie widzieli. Zauważyć trzeba, że oskarżony ponownie, celowo wyraźnym ruchem ręki uderzył bezbronnego pokrzywdzonego nożem w nagi korpus - w tylną część klatki piersiowej, gdzie umiejscowione są istotne dla życia narządy wewnętrzne człowieka. Sprawca wbijając nóż w lewą stronę klatki piersiowej, po której znajdują się płuca i serce, musi się liczyć, że spowoduje zgon ofiary. Takie zachowanie V. J. oznacza, że miał świadomość, jakim niebezpiecznym przedmiotem zadaje uderzenie pokrzywdzonemu i w które miejsce uderza na jego ciele, czyli godził się na możliwy skutek śmiertelny. Nie usprawiedliwia oskarżonego zmiana ruchu przez pokrzywdzonego, skoro oddalał się on od V. J.. Wbrew stanowisku prokuratora przyjąć

należy, że oskarżony nie chciał osiągnąć skutku w postaci śmierci pokrzywdzonego, gdyż nie świadczy o tym całokształt okoliczności sprawy i brak jest jakiegokolwiek dowodu wskazującego, aby miał taki zamiar - dążył zaś do spowodowania istotnej dla zdrowia dolegliwości dla G. M.. Nakazuje to przyjąć działanie oskarżonego z powstałym nagle zamiarem ewentualnym pozbawienia życia, a tak daleko idący skutek nie zaistniał jedynie z uwagi na szybką pomoc medyczną udzieloną pokrzywdzonemu. Dodatkowo nieporozumieniem jest twierdzenie skarżącego, że Sąd Okręgowy dokonał „sztucznego podziału zachowania oskarżonego na dwa odrębne czyny”, gdyż nie wynika to z poczynionych ustaleń faktycznych i przeciwnie w zaskarżonym wyroku przyjęto niewątpliwie 1 czyn. Uzasadnia to przyjęcie kwalifikacji prawnej czynu oskarżonego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. /częściowo zasadny zarzut apelacji prokuratora/.

h/ Powyższy przebieg zdarzenia świadczy, że V. J. został zaatakowany przez trzymającego garnek/rondel G. M., który chciał się wedrzeć do zajmowanego przez niego lokalu i naruszyć jego nietykalność cielesną. G. M. używał siły fizycznej w celu wejścia do pokoju, co uniemożliwiało mu oskarżony. W tym momencie V. J. zadał pokrzywdzonemu cios nożem w okolicy łopatkowej lewej – działał w celu obrony własnej osoby, odpierając bezpośredni, bezprawny zamach na siebie, a więc w warunkach obrony koniecznej /art. 25 § 1 kk/. Następnie G. M. upuścił naczynie i zaprzestał ataku, a oskarżony wyszedł za nim z lokalu na korytarz i bezbronnemu

G. M., który odwrócił się i oddalał, zadał drugi cios nożem w linii pachowej tylnej powodując rozległe obrażenia. W rezultacie oskarżony rażąco przekroczył granice obrony koniecznej działając po zakończeniu ataku na swoją osobę /eksces ekstensywny w myśl art. 25 § 2 kk/, odpierając zamach polegający na wdarciu się do jego lokalu /rażące przekroczenie granic powoduje, że nie zachodzą warunki z art. 25 § 2a kk/. Nie można uznać, że oskarżony zachował się tak pod wpływem strachu lub wzburzenia usprawiedliwionych okolicznościami zamachu, skoro znajdował się pod wpływem alkoholu i zadał cios nożem po opuszczeniu lokalu w tył uciekającego pokrzywdzonego /brak warunków z art. 25 § 3 kk - por. postanowienie SN z 14.02.2002r. II KKN 337/01, OSNKW 2002/7-8 poz. 66/. Dynamiczne zachowanie oskarżonego trwało bardzo krótko, cechuje je nieprzerwana ciągłość i nie było ono odwetem, ale kontynuacją działań obronnych. Brak jest też podstaw do zakwestionowania zachowania przez oskarżonego poczytalności /jasna opinia sądowo-psychologiczno-psychiatryczna k. 385/.

i/ Podzielić trzeba aktualne stanowisko orzecznictwa, że osoba zaatakowana ma prawo bronić się we wszelki dostępny sposób i nie musi szukać łagodniejszych środków, szczególnie kiedy zdarzenie ma gwałtowny charakter – ma prawo np. do użycia noża względem osoby próbującej siłą dostać się do jej lokalu /w tym wypadku w postaci pokoju/. Stanowisko prokuratora odwołujące się do nieaktualnych już zapatrywań judykatury co do

konieczności poszukiwania mniej niebezpiecznego sposobu obrony nie może być skuteczne. Zauważyć należy, że odpierającemu zamach wolno użyć skutecznego sposobu obrony, a w tym niebezpiecznego narzędzia, chociażby napastnik takim narzędziem się nie posługiwał, nie ma też obowiązku np. uciekać. Jednakże nie oznacza to prawa do dowolnego, niebezpiecznego dla życia drugiego człowieka postępowania w każdej sytuacji. Zachowanie oskarżonego nie zakończyło się przecież po powstrzymaniu i rozbrojeniu G. M. – a więc dalej nie działał w ramach obrony koniecznej, skoro uzyskał nad nim istotną przewagę. Oskarżony zastosował sposób obrony niewspółmierny do niebezpieczeństwa zamachu, gdyż przewidywał i godził się na naruszenie dobra tj. życia G. M. poza wynikające z jego ataku niebezpieczeństwo /porównaj np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 22.01.2020 r. sygn. II AKa 328/19, postanowienie Sądu Najwyższego z 03.01.2002r. IV KKN 635/97, OSNKW 2002/5-6 poz. 39/. Zachowanie to należy uznać za przekroczenie granic obrony koniecznej określone w art. 25 § 2 kk.

Lp.	Zarzut	
2/	<p>Obrońcy osk. V. J. pkt II rażącej niewspółmierności kary pozbawienia wolności tj. nadmiernej jej surowości, wysokości i niewyważenia w należyтым stopniu celów kary, podczas gdy zachodzi wyraźna dysproporcja między karą wymierzoną a karą sprawiedliwą, w następstwie prawidłowego zastosowania okoliczności</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny x niezasadny</p>

	uwzględnianych przy orzekaniu kary łącznej.
Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny	
<p>a/ Stosownie do brzmienia art. 438 pkt 4 kpk Sąd odwoławczy zmienia lub uchyla orzeczenie w zakresie kary tylko w przypadku stwierdzenia jej rażącej niewspółmierności. Rażąca niewspółmierność zachodzi wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności mających wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, że powstałaby znaczna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji a karą, którą należałoby orzec w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary. Nie każda różnica w zakresie oceny wymiaru kary uzasadnia zarzut rażącej niewspółmierności kary, przewidziany w art. 438 pkt 4 k.p.k., ale tylko taka, która ma charakter zasadniczy, a więc jest niewspółmierna w stopniu nie dającym się zaakceptować /tak np. wyrok Sądu Najwyższego z 16.02.2009 r. II KK 132/05, LEX nr 725034/. Nie chodzi tu o wszelkie możliwe różnice co do wymiaru kary, lecz wyłącznie o tak istotne, że powodowałyby uznanie orzeczonej kary za niesprawiedliwą.</p> <p>b/ Apelacja obrońcy nie zawiera żadnych argumentów, które prowadziłyby do zakwestionowania stanowiska Sądu I instancji odnośnie wymiaru orzeczonej kary pozbawienia wolności względem V. J., przy czym nie chodzi tu o karę łączną, jak błędnie podała obrońca. Kara 3 lat pozbawienia wolności nie jest zbyt surowa, a wręcz w świetle apelacji prokuratora jest</p>	

<p>zbyt łagodna – nie jest adekwatna do wielkiej wagi i szkodliwości społecznej przypisanego czynu, znacznego stopnia winy sprawcy i rodzaju jego działań. Nie można tu zasadnie mówić, że rozmiar represji karnej jest na niekorzyść oskarżonego „w sposób oczywisty nieproporcjonalny w stosunku do dolegliwości wymierzanych podobnym sprawcom w podobnych sprawach”. Nie można pomijać, że w prawie karnym obowiązuje zasada indywidualizacji kary wymierzonej danemu sprawcy. Cele zapobiegawcze i wychowawcze kary, jak też pozytywny sposób życia oskarżonego przed datą przestępstwa i jego niekaralność – nie przemawia za jeszcze większym złagodzeniem kary.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Obrońca osk. V. J. wniosła o:</p> <p>1/ zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu;</p> <p>2/ ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.</p> <p>Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p>x niezasadne</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>a/ W świetle analizy zarzutów apelacji przeprowadzonej w pkt 1-2 nie zasługują na uwzględnienie wnioski obrońcy o: zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie osk. V. J. od</p>		

zarzucanego mu czynu oraz o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

b/ Brak jest także jakichkolwiek podstaw do podzielenia wniosku prokuratora o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Zmiana ustaleń faktycznych odnośnie przyjęcia zamiaru pozbawienia życia, z jakim działał oskarżony, a także wiążące się z tym zmiany kwalifikacji prawnej czynu i wymierzonej kary – są stosownie do treści art. 437 § 2 kpk nie tylko dopuszczalne na etapie postępowania odwoławczego, ale i wykluczają uchylenie orzeczenia, które jest możliwe tylko w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 kpk, art. 454 kpk lub w razie konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości.

**4. OKOLICZNOŚCI
PODLEGAJĄCE
UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU**

Nie dotyczy

Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności

Nie dotyczy

**5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU
ODWOŁAWCZEGO**

**5.1. Utrzymanie w mocy
wyroku sądu pierwszej
instancji**

1.

Przedmiot utrzymania w mocy

Nie dotyczy		
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy		
Nie dotyczy		
<u>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</u>		
	Przedmiot i zakres zmiany	
<p>W pkt I zmieniono zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego V. J. w ten sposób, że w ramach czynu zarzucanego mu i przypisanego w punkcie I uznano za winnego tego, że w dniu 20 czerwca 2020 r. w P., działając z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia G. M., zadał mu dwa uderzenia nożem w plecy na wysokości górnej lewej części klatki piersiowej, w wyniku czego spowodował u w/w pokrzywdzonego 2 rany klute – jedną w linii pachowej tylnej na wysokości VIII międzyżebra, drążącą przez ścianę klatki piersiowej do jamy opłucnej z uszkodzeniem powłok, tkanki podskórnej, mięśni dolnego płata płuca lewego i powierzchniowej części przepony z masywnym krwotokiem do lewej jamy opłucnowej, z towarzyszącą dusznością i wytworzeniem odmy podskórnej, która to rana skutkowałą ciężkim uszczerbkiem na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu pokrzywdzonego oraz drugą ranę w okolicy łopatkowej lewej, drążącą do tkanki podskórnej, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na pomoc medyczną udzieloną pokrzywdzonemu, przy czym oskarżony działał w warunkach</p>		

obrony koniecznej, której granice rażąco przekroczył, odpierając zamach polegający na wdarciu się do lokalu, tj. popełnienia przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 25 § 2 k.k. i za to na podstawie tych przepisów skazano oskarżonego a na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., stosując nadzwyczajne złagodzenie kary na mocy art. 25 § 2 k.k. w zw. z art. 60 § 1 i 6 pkt 2 k.k., wymierzono oskarżonemu karę 5 lat pozbawienia wolności.

Zwięźle o powodach zmiany

a/ Przyjęcie działania oskarżonego z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia G. M. - wynika z rozważań w części 3 pkt 1. Nakazywało to przyjęcie odpowiedniej kwalifikacji prawnej czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

b/ Nadto ustalenie, że oskarżony działał w warunkach obrony koniecznej, której granice rażąco przekroczył, odpierając zamach polegający na wdarciu się do lokalu – wypływa z rozważań w części 3 pkt 1 i spowodowało zastosowanie art. 25 § 2 k.k.

c/ Powyższe nakazywało wymierzenie za przypisane przestępstwo nowej kary pozbawienia wolności. Karę tę orzeczono stosując nadzwyczajne złagodzenie kary z uwagi na działanie oskarżonego w warunkach obrony koniecznej, której granice następnie rażąco przekroczył. Minimalna kara 8 lat przewidziana za czyn z art. 148 § 1 k.k.

byłaby zbyt surowa w świetle całokształtu okoliczności sprawy. Wzięto pod uwagę wielką wagę i szkodliwość społeczną przypisanego czynu, znaczny stopień winy sprawcy i rodzaj jego działań. Uwzględnia to przyznanie się oskarżonego do zadania 2 ciosów nożem, a nadto spowodowane skutki dla zdrowia pokrzywdzonego oraz dotychczasowy właściwy tryb życia oskarżonego, a w tym jego dotychczasową niekaralność. Orzeczona kara w wysokości 5 lat pozbawienia wolności jest odpowiednia dla osiągnięcia celów kary wobec oskarżonego. Brak jest podstaw do uznania, że w krótszym okresie cele wychowawcze kary zostaną osiągnięte i że oskarżony zrozumie rozmiar zła, które wyrządził. Skarżący nie wskazali okoliczności, które należałoby dodatkowo uwzględnić przy wymiarze kary - nie jest ona nadmiernie surowa a jej ukształtowanie czyni zadość potrzebom prewencji indywidualnej i generalnej oraz odpowiada dyrektywom zamieszczonym w art. 53 § 1 i 2 kk. Całokształt okoliczności sprawy przekonuje, że tylko taka kara jest właściwa i celowa, a w konsekwencji sprawiedliwa. Brak jest jakichkolwiek podstaw do dalszego złagodzenia wymiaru sankcji karnej.

	<u>5.3. Uchylenie wyroku sądu _____ pierwszej instancji</u>	
	<u>5.3.1. _____ Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</u>	

	1.1.	Nie dotyczy	# art. 439 k.p.k.
	Zwiężle o powodach uchylenia		
	Nie dotyczy		
	2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości Nie dotyczy	# art. 437 § 2 k.p.k.
	Zwiężle o powodach uchylenia		
	Nie dotyczy		
	3.1.	Konieczność umorzenia postępowania Nie dotyczy	# art. 437 § 2 k.p.k.
	Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
	Nie dotyczy		
	4.1.	Nie dotyczy	# art. 454 § 1 k.p.k.
	Zwiężle o powodach uchylenia		
	Nie dotyczy		
	<u>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</u>		

	<p>Nie dotyczy</p>		
	<p>5.4. <u>Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</u></p>		
	<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>	
<p>II.</p>	<p>Na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono oskarżonemu V. J. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 20.06.2020 r. godz. 21.45 do dnia 12.10.2022 r.</p>		
<p>III.</p>	<p>Zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. S. - Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 738 zł brutto, w tym VAT, tytułem pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym - na podstawie § 17 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03.10.2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Wynagrodzenie to odpowiada charakterowi sprawy i potrzebnemu nakładowi pracy obrońcy.</p>		
	<p>6. Koszty Procesu</p>		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
IV.	Z uwagi na aktualny brak dochodów i złą sytuację majątkową oskarżonego V. J. oraz długotrwałe pozbawienie wolności, na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolniono go od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, wydatkami obciążając Skarb Państwa.

7. PODPIS
Przemysław Filipkowski Rafał Kaniok Anna Nowakowska

<u>1.3. Granice zaskarżenia</u>			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca osk. V. J.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Punkty I-II wyroku		
<u>1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</u>			
x na korzyść # na niekorzyść	x w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		

#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
x	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
x	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego	

	zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
x	Uchylenie	x	Zmiana

1.3. <u>Granice zaskarżenia</u>			
Kolejny numer załącznika	2		
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Punkty I-II wyroku		
1.3.1. <u>Kierunek i zakres zaskarżenia</u>			
# na korzyść x na niekorzyść	x w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		

<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
x	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego,	

	przepadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
<i>1.4. Wnioski</i>			
x	Uchylenie	#	Zmiana